

**ДЕРЖАВНА СЛУЖБА УКРАЇНИ З НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ**

МАТЕРІАЛИ

**міжнародної науково-практичної конференції
молодих учених**

**«Проблеми та перспективи
забезпечення цивільного захисту»**

Черкаси – 2026

УДК 614.8; 614.84; 614.83; 623.26; 504.05; 504.06; 351.861; 623.45

Проблеми та перспективи забезпечення цивільного захисту: матеріали міжнародної науково-практичної конференції молодих учених. Черкаси: НУЦЗ України, 2026. 611 с. Матеріали опубліковано українською та англійською мовами.

Збірник містить матеріали доповідей учасників міжнародної науково-практичної конференції молодих учених на базі Національного університету цивільного захисту України. Розглянуто аспекти вдосконалення цивільного захисту держави.

У публікаціях висвітлено широкий спектр актуальних питань, що стосуються сучасних стратегій профілактики надзвичайних ситуацій, інноваційних методів гасіння пожеж та оптимізації управління оперативно-рятувальними підрозділами. Значну увагу приділено розробленню та впровадженню безпілотних систем, робототехніки, автоматичних систем безпеки, а також питанням радіаційного, хімічного захисту та протимінної діяльності. Автори аналізують екологічні аспекти техногенної безпеки, психологічні особливості роботи в екстремальних умовах та сучасні підходи до публічного управління у сфері цивільного захисту.

Матеріали призначені для інженерно-технічних працівників Державної служби України з надзвичайних ситуацій, науково-педагогічного складу, ад'юнктів, слухачів, студентів та курсантів закладів вищої освіти України та інших країн світу.

*Рекомендовано до друку засіданням
науково-інноваційного центру
Національного університету цивільного захисту України
(протокол № 30 від 30 березня 2026 року)*

*Дозволяється публікація матеріалів збірника у відкритому
доступі комісією з питань роботи із службовою інформацією
у Національному університеті цивільного захисту України
(протокол № 3 від 18 березня 2026 року)*

ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ ЛОКАЛІЗАЦІЇ ВИТОКІВ НЕБЕЗПЕЧНИХ ХІМІЧНИХ РЕЧОВИН

Ярошенко Р.Ю., курсант, НУЦЗ України
НК – Криворучко Є.М., PhD, НУЦЗ України

З початку повномасштабного вторгнення країни-агресора важко згадати день, коли ворог не застосовував проти нашої Держави ракети, «шахеда», ствольну артилерію, реактивні системи чи інші засоби ураження. Як приклад, в січні 2025 року не зафіксовано жодного дня без застосування противником безпілотників ударного типу.

Наслідки ракетно-артилерійських обстрілів підприємств, як правило, характеризуються множинними пошкодженнями трубопроводів, з наявністю декількох місць витоків небезпечних хімічних речовин. Технічні засоби локалізації витоків НХР, що знаходяться на озброєнні підрозділів ДСНС, можуть бути не завжди універсальним для всіх діаметрів трубопроводів або не пристосовані для швидкого монтажу в складних умовах (обмежений простір, високий тиск, агресивне середовище). Крім того таке обладнання високовартісне, та не може бути використано як тимчасовий ремонтний засіб.

Технічні засоби локалізації витоків НХР мають вирішувати ряд проблем, які мають існуючі технічні засоби локалізації витоків НХР на трубопроводах, а саме:

- можливість встановлення на трубопроводі різного діаметру;
- не потребувати залучення додаткового обладнання (джерело стиснутого повітря, насос, засоби фіксації та інше);
- можливість використання як тимчасовий ремонтний засіб;
- складові частини мають бути простими у виготовленні, в тому числі на місці, в залежності від необхідності;
- мати зливні крани та інші елементи контролю;
- не вимагати якісної підготовки поверхні трубопроводу перед накладанням та закріпленням.

При цьому такі технічні засоби повинні бути стійкими до впливу агресивних речовин та дозволяти проводити їх монтаж під постійним впливом вогнегасних речовин, що застосовуються для постановки водяних завіс [1].

ЛІТЕРАТУРА

1. Криворучко Є. М., Ярошенко Р. Ю. Особливості реагування на аварії з витоків небезпечних хімічних речовин. Теорія і практика гасіння пожеж та ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій : матеріали XVI Міжнар. наук.-практ. конф. (Черкаси, 2025 р.). Черкаси : ЧПБ ім. Героїв Чорнобиля НУЦЗ України, 2025. С. 165–167.